

Załącznik nr 11.2. Uzasadnienie priorytetów dla poszczególnych działań w Regionie Wodnym Dolnej Wisły - oddziaływanie wód morskich

Nr celu	Cele zarządzania ryzykiem powodziowym	Nr celu szczegółowego	Cele szczegółowe zarządzania ryzykiem powodziowym	Nr działania	Działanie	Priorytet Regionu Wodnego	Uzasadnienie	Obszar oddziaływania wód morskich
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego (etap prewencji)	1.2.	Wyliminowanie/ unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią	5	Zakaz budowy obiektów zagrażających środowisku (z wyłączeniem obiektów i konstrukcji niezbędnych do ochrony brzegów morskich)	WYSOKI	W kwestii ograniczania ryzyka i zagrożenia powodziowego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią istotne jest kontrolowanie planowanych inwestycji na obszarze polskiego wybrzeża. Wymaga to wprowadzania zakazów dla niektórych planowanych przedsięwzięć.	WYSOKI
				6	Zakaz budowy obiektów infrastrukturalnych (z wyłączeniem istniejącej i planowanej infrastruktury portowej) lub z określeniem warunków technicznych do realizacji inwestycji portowych ewentualnie komunikacyjnych czy komunalnych	WYSOKI		WYSOKI
				7	Zakaz budowy pozostałych obiektów prywatnych i użyteczności publicznej	WYSOKI		WYSOKI
				8	Opracowanie szczegółowych warunków pod jakimi dyrektor RZGW lub Urzędu Morskiego będzie mógł zwolnić z zakazów wynikających z art. 88I ustawy Prawo wodne	WYSOKI		WYSOKI
				53	Opracowanie szczegółowych warunków pod jakimi Dyrektor Urzędu Morskiego będzie mógł zwolnić z zakazów wynikających z art. 37 ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej i administracji morskiej	WYSOKI	Aktualnie obowiązujące prawo do zwolnienia z zakazu zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodziowego, wymaga każdorazowo indywidualnego rozpatrywania, wykonywania dodatkowych ekspertyz, co bardzo wydłuża postępowanie. W ustawie nie wskazano jednoznacznie pod jakimi warunkami możliwe jest wykorzystanie pasa technicznego do innych celów niż wymienione w artykule 36. ust. 2 pkt 1.	WYSOKI
				9	Wykup gruntów i budynków	ŚREDNI	Unikanie dalszego zagospodarowania stref zagrożonych poprzez wykup gruntów i budynków niesie za sobą wysokie koszty, często niewspółmierne do przewidywanych strat powstałych na skutek wzrostu ryzyka, jednocześnie uzasadniona ekonomicznie ocena skuteczności tego działania jest trudna do przeprowadzenia. W związku z powyższym zaleca się by działanie dotyczyło tylko wyjątkowych i uzasadnionych przypadków, takich jak m.in. wykup gruntów i budynków pod konkretne inwestycje przeciwpowodziowe albo działania nietechniczne na obszarach zagrożonych.	ŚREDNI
		1.3.	Określenie warunków możliwego zagospodarowywania obszarów chronionych przed zagrożeniami od strony morza	10	Ograniczenie budowy/budowa pod określonymi warunkami obiektów służących osobom o ograniczonej mobilności lub możliwościach podejmowania decyzji	NISKI	Obwałowania mają za zadanie chronić tereny obwałowane, jednakże potencjalna awaria może nastąpić, czego należy mieć świadomość	NISKI
				11	Ograniczenie budowy obiektów zagrażających środowisku	NISKI		NISKI
				12	Ograniczenie budowy pozostałych obiektów prywatnych i użyteczności publicznej,	NISKI		NISKI
			Wypracowanie warunków technicznych pod jakimi można lokalizować i budować obiekty na obszarach zagrożonych od strony morza (z uwzględnieniem obszarów wokół jezior przybrzeżnych)	54	Wypracowanie warunków technicznych pod jakimi można lokalizować i budować obiekty na obszarach zagrożonych od strony morza (z uwzględnieniem obszarów wokół jezior przybrzeżnych)	WYSOKI	Nie można całkowicie wyeliminować zabudowy na atrakcyjnych terenach nadmorskich, należy jednak wypracować specjalne warunki techniczne i zalecenia, głównie w kwestiach stosowanych materiałów i sposobu posadawiania obiektów, co zmniejszy ryzyko na terenach zagrożonych.	WYSOKI
				55	Wypracowanie zaleceń dla istniejących obiektów, w zakresie możliwych sposobów ochrony przed stratami wskutek zalania obszarów zagrożonych od strony morza	WYSOKI		WYSOKI
		1.5.	Unikanie wzrostu oraz określenie warunków zagospodarowania na obszarach o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi	10	Ograniczanie budowy/budowa pod określonymi warunkami obiektów służących osobom o ograniczonej mobilności lub możliwościach podejmowania decyzji / wypracowanie wytycznych	ŚREDNI	Należy dążyć do ograniczenia wzrostu zagospodarowania na obszarach o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi od strony morza, na których w przypadku pojawienia się zagrożenia może dojść do katastrofalnych strat finansowych i ofiar śmiertelnych, a także dbanie o odpowiednie zabezpieczenie istniejących i nowych obiektów na wypadek wystąpienia powodzi na tych terenach	ŚREDNI
				15	Ograniczanie budowy obiektów zagrażających środowisku	ŚREDNI		ŚREDNI
				16	Wypracowanie warunków pod jakimi można lokalizować i budować obiekty o dużym znaczeniu strategicznym dla gospodarki i mogących spowodować znaczne zagrożenie dla ludzi i środowiska w przypadku zagrożenia powodzią	WYSOKI	Stworzenie zestawu warunków technicznych z uwzględnieniem zagrożenia powodziowego dla obiektów strategicznych jest istotne w kontekście bezpieczeństwa regionu i całego Państwa. Aktualnie na wybrzeżu realizowanych jest kilka inwestycji strategicznych w tym budowa gazoportu w Zatoce Gdańskiej.	WYSOKI
		1.6	Utrzymanie naturalnych form ochrony brzegu morskiego	56	Prowadzenie zabiegów ochrony biotechnicznej w miejscach nadmiernej penetracji turystycznej, w których jest narażona na zniszczenie	WYSOKI	Działania istotne dla ochrony brzegów morskich, a także ochrony zaplecza.	WYSOKI
		1.7.	Utrzymanie istniejących technicznych form ochrony brzegu morskiego	57	Odtwarzanie odcinków wydm i wałów przeciwsztormowych zniszczonych w wyniku wezbrań sztormowych	WYSOKI		WYSOKI
				58	Naprawa konstrukcji hydrotechnicznych ochrony brzegu zniszczonych w wyniku wezbrań sztormowych	WYSOKI		WYSOKI
				59	Odtwarzanie plaż zniszczonych w wyniku wezbrań sztormowych	WYSOKI		WYSOKI
		1.8.	Analiza istniejących form ochrony brzegu morskiego w zakresie zmian dynamicznych w obszarze pasa technicznego na całej długości polskiego wybrzeża	60	Prowadzenie badań i analiz wpływu poszczególnych konstrukcji hydrotechnicznych oraz ich zniszczeń w wyniku wezbrań sztormowych w skali lokalnej oraz skali całego wybrzeża w celu analiz ich skuteczności w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego i ochrony brzegu	ŚREDNI	Działanie wspierające dla bardziej efektywnych działań, ale równie ważne w kontekście ochrony przed powodzią od strony morza.	ŚREDNI
			Ograniczanie istniejącego zagrożenia powodziowego	22	Budowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych oraz budowli ochronnych pasa technicznego	WYSOKI	Utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej, jak również budowa wałów, jeśli jest to zasadne, jest kluczowe dla ograniczania istniejącego ryzyka powodziowego	WYSOKI
				61	Regulacje oraz prace utrzymaniowe rzek i potoków w odcinkach ujściowych	WYSOKI	Działanie istotne ze względu na odprowadzanie wód wezbraniowych oraz prowadzenie akcji lodołamania	WYSOKI
				62	Ochrona brzegów morskich przed erozją i zagrożeniem od strony morza	WYSOKI	Działanie istotne dla ochrony brzegów morskich, a także ochrony zaplecza.	WYSOKI

Nr celu	Cele zarządzania ryzykiem powodziowym	Nr celu szczegółowego	Cele szczegółowe zarządzania ryzykiem powodziowym	Nr działania	Działanie	Priorytet Regionu Wodnego	Uzasadnienie	Obszar oddziaływania wód morskich
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Obniżenie istniejącego ryzyka	2.1.		28	Usprawnienie reguł sterowania obiektami i urządzeniami technicznej ochrony przed powodzią	NISKI	Sterowanie obiektami i urządzeniami ochrony przeciwpowodziowej powinno być skoordynowane pomiędzy poszczególnymi jednostkami zlokalizowanymi na rzekach, polderach i w granicach pasa technicznego. Połączenie i usprawnienie ich sterowania umożliwi bardziej ekonomiczne ich wykorzystanie przy zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa i zmniejszeniu możliwości awarii w trakcie trwania zdarzeń ekstremalnych.	NISKI
				29	Poprawa stanu technicznego istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej	WYSOKI	Utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej jest kluczowe dla ograniczania istniejącego ryzyka powodziowego	WYSOKI
				58	Naprawa konstrukcji hydrotechnicznych ochrony brzegu zniszczonych w wyniku wezbrań sztormowych	WYSOKI	Działania istotne dla ochrony brzegów morskich, a także ochrony zaplecza.	WYSOKI
				59	Odtworzenie odcinków plaż zniszczonych w wyniku wezbrań sztormowych	WYSOKI		WYSOKI
				63	Podniesienie i rozbudowa wałów przeciwsztormowych i wałów przecipowodziowych	WYSOKI	Działanie istotne w kontekście globalnych zmian klimatycznych i prognozowanych wezbrań sztormowych, po uprzednim uzasadnieniu.	WYSOKI
				64	Prowadzenie akcji lodołamania oraz prowadzenie zabiegów w ujściowych odcinka rzek poprawiających swobodny odpływ kry lodowej podczas akcji lodołamania w celu zapobiegania zatorom lodowym	WYSOKI	Działanie istotne w ujściowych odcinkach rzek.	WYSOKI
				65	Usprawnienie reguł sterowania obiektami i urządzeniami technicznej ochrony przed powodzią od strony morza	ŚREDNI	Sterowanie obiektami i urządzeniami ochrony przeciwpowodziowej powinno być skoordynowane pomiędzy poszczególnymi jednostkami zlokalizowanymi na rzekach, polderach i w granicach pasa technicznego. Połączenie i usprawnienie ich sterowania umożliwi bardziej ekonomiczne ich wykorzystanie przy zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa i zmniejszeniu możliwości awarii w trakcie trwania zdarzeń ekstremalnych. Usprawnienie sterowania powinno być również skierowane w zastosowanie nowoczesnych technologii umożliwiających sterowanie pracą przy korzystaniu z pomiarowych urządzeń pogodowych na poszczególnych obiektach i urządzeniach. Na wybrzeżu mamy do czynienia ze zmiennym charakterem zjawisk ekstremalnych.	ŚREDNI
				66	Budowa i odtwarzanie systemów odprowadzających wodę z obszarów zalanych	WYSOKI	Jest to bardzo istotne działanie zwłaszcza w miastach portowych. W Gdańsku gdzie w przypadku pojawiania się ekstremalnych opadów deszczu mamy do czynienia z szybkim spływem powierzchniowym, istotnym jest rozbudowa sieci odprowadzających wodę w sposób niezakłócony. Również na terenach portów w przypadku wejścia fali sztormowej na zaplecze nabrzeży istotna jest sieć odwadniająca ograniczająca potencjalne straty związane z długotrwałymi przestojami w pracy terminali ze względu na opóźnienia w odprowadzeniu wód sztormowych.	WYSOKI
		2.2.	Ograniczanie istniejącego zagospodarowania	30	Likwidacja/zmiana funkcji obiektów służących osobom o ograniczonej mobilności lub możliwościach podejmowania decyzji	ŚREDNI	Działanie nietechniczne uzasadnione w przypadku braku możliwości zastosowania jakichkolwiek innych środków zabezpieczających. Działanie może dotyczyć pojedynczych obiektów.	ŚREDNI
				31	Likwidacja/zmiana funkcji obiektów zagrażających środowisku	ŚREDNI		ŚREDNI
				32	Likwidacja/zmiana funkcji obiektów infrastrukturalnych	ŚREDNI	Działanie nietechniczne uzasadnione w przypadku braku możliwości zastosowania jakichkolwiek innych środków zabezpieczających (z wyjątkiem infrastruktury portowej). Likwidacja lub zmiana funkcji obiektów zagrożonych, umożliwi minimalizację negatywnych skutków związanych z wystąpieniem zagrożenia. Działanie może mieć lokalne znaczenie i dotyczyć pojedynczych zakładów przemysłowych, obiektów usługowych czy użyteczności publicznej.	ŚREDNI
				33	Likwidacja/zmiana funkcji pozostałych obiektów prywatnych i użyteczności publicznej	WYSOKI	Działanie nietechniczne uzasadnione w przypadku braku możliwości zastosowania jakichkolwiek innych środków zabezpieczających. Istotne w zakresie zmniejszania strat powodziowych dla obiektów prywatnych i użyteczności publicznej na silnie zurbanizowanych terenach wybrzeża, które nie stanowią obiektów strategicznych. Działanie to może dotyczyć nielicznych obiektów.	WYSOKI
		2.3.	Ograniczanie wrażliwości obiektów i społeczności.	34	Modernizacja konstrukcji istniejących budynków i budowa nowych o konstrukcjach odpornych na zalanie	WYSOKI	Działania istotne na odcinkach silnie zagospodarowanych, atrakcyjnych turystycznie brzegów nadmorskich jako działania wspierające ograniczenie ryzyka powodziowego.	WYSOKI
				35	Uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych	WYSOKI		WYSOKI
				36	Trwałe zabezpieczenie terenu wokół budynków	WYSOKI		WYSOKI
				67	Przebudowa i modernizacja nabrzeży portowych	WYSOKI	Przebudowa nabrzeży portowych w związku z podnoszącym się poziomem morza jest istotne dla ograniczenia strat w wyniku wezbrań sztormowych.	WYSOKI

Nr celu	Cele zarządzania ryzykiem powodziowym	Nr celu szczegółowego	Cele szczegółowe zarządzania ryzykiem powodziowym	Nr działania	Działanie	Priorytet Regionu Wodnego	Uzasadnienie	Obszar oddziaływania wód morskich
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3	Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym	3.1.	Doskonalenie prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych	37	Poprawa i rozwój krajowego systemu prognoz, monitoringu i ostrzeżeń/ podniesienie poziomu ich jakości i wiarygodności	WYSOKI	Działanie do realizacji na poziomie regionu i dorzecza	NISKI
				38	Budowa i usprawnienie lokalnych systemów ostrzegania przed powodzią	WYSOKI	Działanie wpływa na ograniczenie potencjalnych strat i szkód powodziowych.	WYSOKI
		3.2.	Doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych.	39	Doskonalenie planów zarządzania kryzysowego (wszystkie poziomy zarządzania), z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego	WYSOKI	Działania istotne dla minimalizacji potencjalnych strat i szkód po powodzi.	WYSOKI
				40	Opracowywanie instrukcji zabezpieczania i postępowania czasie powodzi dla obiektów prywatnych i publicznych oraz zagrażających środowisku w przypadku wystąpienia powodzi	WYSOKI		WYSOKI
				41	Wdrażanie programów współpracy z mediami, szkolnictwem w zakresie ostrzegania i informowania	WYSOKI		WYSOKI
		3.3.	Doskonalenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi	42	Usprawnienie „systemu” przywracania funkcji infrastruktury po powodzi	ŚREDNI	Efektywność działań oceniana w dłuższej perspektywie czasu, wymaga m.in. usprawnienia procedur administracyjnych. Działania istotne do realizacji po wystąpieniu powodzi, więc system należy usprawnić zanim ona wystąpi.	ŚREDNI
				43	Doskonalenie wsparcia rzeczowego i finansowego dla poszkodowanych	ŚREDNI		ŚREDNI
				44	Wypracowanie wytycznych dotyczących warunków ewentualnej odbudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią	ŚREDNI		ŚREDNI
				45	Doskonalenie pomocy zdrowotnej i sanitarnej (w tym wsparcie psychologiczne) dla ludzi oraz opieki weterynaryjnej dla zwierząt	ŚREDNI		ŚREDNI
		3.4.	Wdrożenie i doskonalenie skuteczności analiz popowodziowych.	46	Gromadzenie i udostępnianie danych i informacji o szkodach i ryzyku powodziowym w ujednoliconej formie i zakresie na obszarze całego kraju, na podstawie opracowanego instrumentu prawnego	ŚREDNI	Działanie powinno być realizowane na każdym poziomie, zwłaszcza lokalnie, celem gromadzenia kompletnych informacji o szkodach i ryzyku. Efektywność oceniana w dłuższej perspektywie czasu.	ŚREDNI
				47	Analizy skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i rekomendacje zmian	WYSOKI	Działanie ważne dla ograniczenia skutków po powodzi. Zaangażowane powinny być wszystkie instytucje na poziomie zlewni, regionu jak i dorzecza odpowiedzialne i kompetentne w tym zakresie. Efektywność oceniana w dłuższej perspektywie czasu.	WYSOKI
				48	Przygotowanie propozycji systemowych służących rozwojowi badań naukowych	WYSOKI	Działanie przekładające się na efektywność ochrony przeciwpowodziowej w dłuższej perspektywie czasu. Działanie leży po stronie administracji rządowej i samorządowej.	NISKI
				68	Przygotowanie propozycji systemowych służących rozwojowi badań naukowych dynamiki zmian polskiego wybrzeża, zachodzących procesów i ich zmian w czasie, wpływu istniejących konstrukcji hydrotechnicznych na procesy akumulacji i erozji w skali lokalnej i całego wybrzeża	WYSOKI	Działanie przekładające się na efektywność ochrony przeciwpowodziowej w dłuższej perspektywie czasu. Działanie leży po stronie administracji rządowej i samorządowej.	NISKI
		3.5.	Budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe	49	Opracowywanie aktów prawnych, wprowadzających zasady zagospodarowywania terenów zagrożonych powodzią, które ochronią społeczności przed nadmiernym ryzykiem i ograniczą straty w przyszłości, kierowanie projektów do legislacji	WYSOKI	Poziom regionu i dorzecza, efektywność działania oceniana w dłuższej perspektywie czasu. Instrumenty wspierające dla grup działań 4-16, identyczne dla wszystkich poziomów planistycznych (zlewni, regionów i dorzecza). Działanie leży po stronie administracji rządowej i samorządowej.	NISKI
				50	Opracowanie zasad finansowania programów wspomagających ekonomicznie nowe zasady zagospodarowywania terenów zagrożonych, uruchamianie takich programów, znajdowanie źródeł finansowania	WYSOKI	Działanie do realizacji na poziomie regionu i dorzecza. Działanie służy zapewnieniu środków na realizację działań przeciwpowodziowych w przyszłości i leży po stronie administracji rządowej i samorządowej.	NISKI
		3.6.	Budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego	51	Opracowanie programów edukacyjnych dla różnych poziomów odbiorców (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, licea szkoły wyższe), których celem będzie zmiana mentalności społeczności lokalnych w kierunku ograniczenia ekspansji na tereny zagrożone oraz zmiany sposobu zagospodarowywania zamieszkałych terenów zagrożonych	WYSOKI	Działanie powinno być inicjowane na poziomie regionów i dorzeczy wodnych, kierowane zaś do placówek edukacyjnych i mediów (również lokalnych) w każdej zlewni, również na obszarze wybrzeża. Efektywność tego działania będzie do zmierzania w dłuższej perspektywie czasu.	NISKI
				52	Opracowanie programów edukacyjnych dla mediów oraz innych podmiotów, których celem będzie zmiana mentalności społeczności lokalnych w kierunku ograniczenia ekspansji na tereny zagrożone oraz zmiany sposobu zagospodarowywania zamieszkałych terenów zagrożonych	WYSOKI		NISKI
				69	Opracowanie programów edukacyjnych, cykli warsztatów plenerowych, materiałów informacyjnych w okresach największej ekspansji turystycznej wybrzeża dla różnych poziomów odbiorców, w celu zwiększenia świadomości o procesach kształtujących polskie wybrzeże i skutkach, jakie powstaną w wyniku ich zakłócenia dla zdrowia i bezpieczeństwa ludności lokalnej oraz środowiska naturalnego	WYSOKI		NISKI